

ОТЧЕТ

за изпълнение на мерките, заложи в Общинската програма за опазване на околната среда на територията на община Горна Оряховица през 2020 година

Програмата за опазване на околната среда на територията на община Горна Оряховица е разработена в съответствие с чл.79, т.1 от Закона за опазване на околната среда, съобразно изискванията и указанията на Министерството на околната среда и водите. Тя е всеобхватен и изключително важен общински стратегически документ, в който се интегрират изискванията на множество специални закони за създаване на отделни програми на местно ниво. Програмата съдържа раздели, които са обособени по компоненти и фактори на околната среда и следват както разпоредбите на специалните закони по околна среда, така и другите национални планове и програми, които се приемат в отделните сектори, като въздух, отпадъци, шум.

Неразделна част от Програмата за опазване на околната среда са Регионална програма за управление на отпадъците в регион Велико Търново и Програма за управление и подобряване качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица с план за действие 2015-2020г.

Програмата за управление и подобряване качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица е приета с Решение №309 от Протокол №24/29.12.2016г. на Общински съвет - Горна Оряховица. Тя цели подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Горна Оряховица и достигане на съответствие с нормите във възможно най-кратък срок.

I. Изпълнени мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух.

1. Увеличаване дела на домакинствата, използващи алтернативни източници за отопление като природен газ.

През 2020 година броят на домакинствата преминали на отопление с природен газ е 338.

2.Реализиране на дейности за подмяна на пътни настилки и др.

Извършен е основен ремонт на пътя с.Върбица – с.Горски горен Тръмбеш – 1598,98 м² и основен ремонт на пътя с.Крушето – главен път за гр.Русе – 2017,24 м².

В гр.Горна Оряховица са извършени текущи и основни ремонти на уличната мрежа по следните улици: „Ал.Стамболийски”, „Росица”,

„Св.Св.Кирил и Методий”, „Хаджи Димитър”, „Тунджа”, „Средна гора“, „Иларион Макариополски”, „Камчия”, „Осъм”, „Юрий Гагарин“, „Братя Миладинови“ и др. – общо 22628,28 м².

Извършен е ремонт и е положен асфалт в населените места от общината както следва:

- гр.Долна Оряховица – 3164,87 м²;
- с.Първомайци – 7992,79 м²;
- с. Поликрайще – 7159,96 м²;
- с. Драганово – 3416,11 м².

3. Реновиране на тротоарна мрежа с цел намаляване източниците на уличен нанос на прах.

Работници от ОП”Поддръжка на пътища, инфраструктура и Озеленяване” с доброволното участие на граждани са извършили реновиране на 1895 кв.м. тротоари по улиците: „Никола Петров”, „Васил Левски”, „Иван Вазов” и ул. „Хаджи Димитър”.

4. Увеличаване на уличното озеленяване и площите с дървесна растителност.

През 2020 година работници от Общинското предприятие „ППИиО” са засадили 78 бр. дървета от видовете: розов кестен, японска вишна, червенолистна слива, смърч, бряст и източна туя, както и 193 бр. храсти от видовете: рустифина, лигуструм и мискантус в парк „Христо Ботев”, ул.”Янко Боянов”, ул.”Младост”, „Панайот Цвиков”, ул.”19 февруари”, „Васил Левски”, ул.”Ангел Кънчев”, ул.”Ропотамо”, ул.”Св.Княз Борис I” и в двора на Килийното училище.

През годината са одобрени два проекта в рамките на кампанията „За чиста околна среда” към ПУДООС на обща стойност 20 хил. лв. В центъра на с.Стрелец беше изграден кът за отдих с беседка, пейки и фитнес уреди на открито. В с.Върбица беше изградена нова детска площадка с люлки, въртележка, клатушка, пейки и озеленяване.

5. Периодично измиване на зони или части от улици с натрупан значителен пътен нанос.

През 2020 година работници от ОП”ППИ и Озеленяване“ са извършвали по утвърден график машинно измиване на уличната мрежа – общо 131 машиносмени, с цел намаляване загадеността на въздуха.

Освен това е извършена и ежегодната периодична профилактика на отводнителни шахти за повърхностни води, като през годината са почистени 74 бр. шахти.

6. Контрол на замърсяването около строителни обекти.

При започване на строително-монтажни работи и саниране на сгради, Общинска администрация е извършила 5 бр. проверки на строителни обекти, с цел осъществяване на контрол на замърсяването със строителни отпадъци.

7. Изисквания за подобряване на енергийните характеристики при ремонт на общински сгради.

През 2020 година е извършено обследване за енергийно спестяване на следните санирани общински обекти: ДГ „1-ви юни“, ДГ „Бодра смяна“, ДГ „Щастливо детство“, ДГ „Елена Грънчарова“, ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“ и сградата на Агенция за социално подпомагане.

8. Насърчаване и подпомагане на енергийната ефективност в жилищни сгради на територията на общината.

През изминалата година приключиха строително-монтажните работи по обновяване и въвеждане на мерки за енергийна ефективност в жилищни сгради на ул. „Росица“, ул. „Камчия“ и ул. „Генерал Скобелев“.

9. Реализиране на благоустройствени проекти, имащи отношение към подобряване на качеството на въздуха.

През 2020 година приключиха строително-монтажните работи по проект: „Подмяна на канализационна мрежа на гр. Горна Оряховица – Гл. колектор II от ул. „Хр. Смирненски“ до включване в Гл. колектор III и Гл. колектор III от о.т. 568 до включване в Гл. колектор I“.

10. Изменение и допълнение на съществуващи общински програми, съобразени с националното и европейско законодателство.

През изминалата година продължи изпълнението на дейностите по проект: „Актуализация на Програмата за управление и подобряване на качеството на атмосферния въздух в община Горна Оряховица“, финансиран по ОП „Околна среда“. Изготвеният окончателен вариант на програмата е внесен и одобрен от Общинския съвет с Решение №414 от Протокол №20/25.02.2021 г.

11. Интегриране на знание за ЕЕ и ВЕИ в началното и професионално образование.

В Професионална гимназия по електротехника и електроника „М. В. Ломоносов“ в Горна Оряховица продължава обучението на ученици в специалността „Възобновяеми енергийни източници“.

II. Регионална програма за управление на отпадъците в регион Велико Търново, включваща общините Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица, Златарица и Елена, с модул за

община Горна Оряховица е приета с Решение №1208 от Протокол №70/30.07.2015г. на Общински съвет Горна Оряховица.

За изминалата година са изпълнени следните мерки:

1. Осигуряване на съдове за събиране на битови отпадъци – контейнери, кофи и др.

През 2020 година са закупени и подменени следните съдове за битови отпадъци: пластмасов контейнер тип „Бобър” 1100 л – 200 бр., и пластмасова кофа тип ”Кука” 240 л – 912 бр., които са разпределени по населените места, както следва:

- гр.Горна Оряховица – 70 бр.контейнери тип „Бобър” и 727 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- гр.Долна Оряховица – 20 бр.контейнери тип „Бобър” и 50 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Първомайци – 20 бр. контейнери тип „Бобър” и 30 бр. кофи тип „Кука”;
- с.Върбица – 10 бр. контейнери тип „Бобър”;
- с.Драганово – 20 бр.контейнер тип „Бобър” и 30 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Писарево – 10 бр. контейнери тип „Бобър”;
- с.Крушето – 10 бр. контейнери тип „Бобър” и 15 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Поликрайще – 20 бр. контейнери тип „Бобър” и 30 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Г.Г.Тръмбеш – 10 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Г.Д.Тръмбеш – 15 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Паисий – 10 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Стрелец – 10 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Янтра - 10 бр. контейнери тип „Бобър” и 15 бр. пластмасови кофи тип „Кука”;
- с.Правда – 10 бр. контейнери тип „Бобър”;

2. Събиране на битови отпадъци и транспортирането им до инсталации и съоръжения за оползотворяване или обезвреждането им.

През 2020 година на Регионална система за управление на отпадъците в регион Велико Търново /за общините В.Търново, Г.Оряховица, Елена, Лясковец, Златарица и Стражица/, в землището на с.Шереметя, общ.В.Търново са транспортирани общо 13070 т смесени битови отпадъци. От тях след сепариране са предадени 1066,58 т за рециклиране, 6513,08 т за компостиране и 886,96 т като модифицирано гориво.

3.Разделно събиране на биоразградими отпадъци и предаването им за компостиране.

За изминалата година разделно събраните и транспортирани до Регионалното депо зелени отпадъци са 1942,4 т. Обслужването на контейнерите за разделно събиране на биоразградими отпадъци в населените места извън общинския център се осъществява от ОП"ТПИиО", а контейнерите в гр.Горна Оряховица се обслужват от „ГЛОБЪЛ КЛИНЪР" ООД.

4.Разделно събиране на отпадъци от опаковки – хартия и картон, пластмаса и стъкло.

Системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки е организирана от „Еко Партнърс България" АД, с която община Горна Оряховица има сключен договор. На територията на общината са разположени 116 бр. жълти контейнера /1700 л/ за отпадъци от хартия и картон, пластмаса и метал, и 116 бр. зелени контейнера /1700 л/ за отпадъци от стъкло. През 2020 година са събрани и предадени за рециклиране следните количества отпадъци:

Хартия – 29 т

Пластмаса – 12 т

Стъкло – 32 т

През месец ноември, във връзка с отбелязване на европейската седмица за намаляване на отпадъците, община Горна Оряховица и „Еко Партнърс България" АД проведеха съвместна образователна кампания „Еко училище“. Чрез видео уроци учениците и децата в последните групи на детските градини получиха знания за това, как да изхвърлят разделно отпадъци от опаковки. Освен това, научиха в какво могат да се превърнат отпадъците, след като бъдат рециклирани. Община Горна Оряховица разпространи до всички училища и детски градини образователните филмчета на „Еко Партнърс“, като така участва активно в изграждането на едно по-осъзнато и отговорно към околната среда младо гражданско общество.

5.Разделно събиране на опасни битови отпадъци – излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/.

И през изминалата година продължи сътрудничеството на община Горна Оряховица с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ" АД, като на площадката на фирмата са предадени общо 1300 кг ИУЕЕО.

6.Разделно събиране на опасни битови отпадъци – излезли от употреба гуми /ИУГ/.

На площадката на фирма „ТРАНСИНС АВТОРЕЦИКЛИРАЩ КОНСОРЦИУМ" АД през изминалата година са предадени 5340 кг ИУГ.

7. Осигуряване на мобилни пунктове за събиране на опасни отпадъци от домакинствата.

И през изминалата година общинска администрация организира традиционната вече кампания за събиране на опасни отпадъци – гуми и електрическо и електронно оборудване. Отпадъците се събират директно от домовете по предварителна заявка на гражданите.

8. Разделно събиране на опасни битови отпадъци – негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/.

През 2020 г. фирмата „ТРАНСИНС БАТЕРИ“ ООД е събрала от разположените в търговските обекти специални контейнери, 68 кг негодни за употреба батерии.

9. Разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/.

На територията на община Горна Оряховица дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване и разкомплектоване на излезли от употреба МПС се изпълняват от „МАКСИМА 2008“ ЕООД. През 2020 година са установени 17 бр. автомобили, на които не е заверен знака за технически преглед за повече от 2 години. Съгласно чл.36 от Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Горна Оряховица на всички установени излезли от употреба МПС са поставени стикери с предписание за премахването им от собствениците. Същите са премахнали 15 бр. автомобили в срока на предписанието и 2 бр. автомобили са принудително преместени от фирмата изпълнител по договора.

10. Закриване и рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци.

Със средства от Предприятието за управление дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/, през 2020 година община Горна Оряховица извърши дейностите по техническа рекултивация на общинското депо за неопасни отпадъци в местността „Бабенец“, землище с.Първомайци. Предстои стартиране на дейностите по биологична рекултивация.

11. Осигуряване на информация на обществеността, чрез създаване и поддържане на регистър на площадките, публикуван на интернет страницата на общината.

През изминалата година общинска администрация продължи редовно да актуализира създадения регистър на площадките за събиране и оползотворяване на различните видове отпадъци, публикуван на интернет страницата, както и редовно да осведомява гражданите за предстоящи акции за събиране на опасни отпадъци от бита.

12.Изпълнение на решенията на общото събрание на регионалното сдружение за управление на отпадъците в регион Велико Търново.

И през 2020 година Община Горна Оряховица продължи участието си в Регионално сдружение за управление на отпадъците в регион Велико Търново. Във връзка с изграждане на втора клетка на Регионална система за управление на отпадъците /РСУО/ през изминалата година са изготвени документите за издаване на разрешение за строеж.

13.Предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и организиране почистването на нерегламентирани сметища.

През 2020 година по повод подадени сигнали и жалби от граждани за замърсени с отпадъци терени, са извършени общо 36 бр. проверки. Съставени са констативни протоколи с предписания и писмено уведомяване на гражданите за предприемане на действия в срок за тяхното премахване. При невъзможност за установяване на причинителя на отпадъците на общински терени, своевременно се уведомява сметопочистващата фирма за почистване на терена.

III.Намаляване на шумовото замърсяване.

Регионална здравна инспекция /РЗИ/ Велико Търново извърши през 2020 година ежегодния мониторинг на шумовото натоварване в град Горна Оряховица, причинено от основния източник на шум в урбанизирана среда – автомобилния транспорт. Направена е оценка на шума в пунктовете за контрол. Оценката се изготвя съобразно характеристиката на пункта и пътния участък – вид и състояние на пътното покритие, наклон на улицата, етажност, застрояване, движение, брой на пътните платна, озеленяване и др.

Броят на пунктовете за наблюдение се запазва, както и през предходната година – 15 бр.

От проведените 81 бр. измервания на уличен шум, 54 бр. са със стойности над хигиенната норма – 60дБ. Осредненото еквивалентно ниво на шума е 64,13 дБ, а броят на преминалите за един час автомобили е 504.

Най-високи еквивалентни нива на шума за 2020 година са установени в пунктовете на ул.”Отец Паисий”№63, ул.”Мано Тодоров”№9, ул.”Васил Априлов”№50, ул.”Иван Момчилов” №6 и ул.”Родопи”№1. Най-ниско ниво на шум е измерено в пункта, разположен на ул.”Цар Освободител”№111.

Обобщения анализ на резултатите от измерванията на шума през 2020г. в сравнение с предходната 2019 г. показва следното:

Във всички пунктове, разположени на територии, подлежащи на усилена шумозащита са регистрирани нива на шум над нормативно определената стойност.

Измерените еквивалентни нива на шума в наблюдаваните пунктове, разположени на територии с промишлени източници на шум, не надвишават граничните стойности на нивата на шума.

В шест от наблюдаваните пунктове стойностите на шума се увеличават, а в три-намаляват.

Интензивността на автомобилното движение нараства от 417 МПС/час за 2019г. на 504 МПС/час за 2020 г.

IV. Повишаване ангажираността, екологичното самосъзнание и привличане на обществеността за опазването на околната среда на територията на община Горна Оряховица.

На 20.02.2020 г.учениците от СУ“Георги Измирлиев“ поставиха началото на инициативата „Гора в класната стая“. Подкрепени от кмета на общината и служители от администрацията, учениците засяха в саксии 540 семена от червен дъб и явор.

Със света литургия в двора на манастир „Св.Пророк Илия” на 24.10.2020 г. беше проведен поредния екофорум за мир „**Камбана за живот на Земята**”. Отслужен бе молебен и водосвет за здраве и благоденствие на жителите на община Горна Оряховица. От 1995г. камбаната на манастира е обявена за „Камбана за живот на земята” от ООН. Всяка година на 24-ти октомври, когато се отбелязва денят на ООН, тя бие, за да известява за надвисналата заплаха от екологична катастрофа над планетата.

V. Заключение.

В резултат на изпълнение на мерките от плана към Програмата за управление и подобряване качеството на атмосферния въздух/КАВ/, през 2020 година се запази тенденцията за намаляване на замърсяването с фини прахови частици. Общо за годината са регистрирани 64 бр. дни с превишения на нормата за ФПЧ10, колкото и през 2019 година. Средногодишната стойност измерена от автоматичната станция в града е 35,59 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, при 35,61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ през 2019 година. С изготвената актуализация на Програмата за КАВ се цели привеждането на качеството на въздуха в съответствие с нормативната уредба по опазване на неговата чистота.

Програмата за опазване на околната среда, Регионалната програма за управление на отпадъците и Програмата за управление и подобряване на качеството на атмосферния въздух с изпълнените мерки и предстоящите за изпълнение, ще доведат до устойчиво развитие на община Горна Оряховица, гарантиране на по-добро благоустройство и подобряване условията на живот, спазване принципите за съхранение на природата и екологичното равновесие.